

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1982-1983

3 NOVEMBER 1982

VOORSTEL VAN DECREET

— van de heer L. De Grève c.s. —

houdende vaststelling van de procedure van onderzoek

AMENDEMENTEN

voorgesteld door de heer A. De Beul

Hoofdstuk I – Collectief controlerecht (nieuw)

Artikelen 1 tot 13 en het nieuw toe te voegen artikel 14 vormen een nieuw „*Hoofdstuk I – Collectief controlerecht*”.

VERANTWOORDING

Artikelen 1 tot en met 13 en het nieuw toe te voegen artikel 14 laten wij voorafgaan door Hoofdstuk 1 „Collectief controlerecht” omdat wij een Hoofdstuk II „Individueel controlerecht” willen inlassen.

Om het voorstel overzichtelijk te houden willen wij de twee hoofdstukken onderscheiden.

Artikel 2

Dit artikel vervangen door wat volgt :

„Artikel 2

*Op verzoek van ten minste een vierde van zijn leden verricht de Raad zelf het onderzoek of stelt daartoe uit *haar midden een commissie aan. ”*

VERANTWOORDING

In grote lijnen wordt de procedure van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek overgenomen voor de regeling van het onderzoeksrecht van de Raad.

Zie :

87 (1981-1982)

— Nr. 1 : Voorstel van decreet

Volgens de wet van 3 mei 1880 is het de meerderheid die de beslissing tot het oprichten van een onderzoekscommissie neemt. Het kan betwist worden of de democratie hier het best gediend wordt door het vereisen van een meerderheid.

Een ruime minderheid moet ook gerechtigd zijn een dergelijke onderzoekscommissie op te richten.

Wij menen dat wanneer een vierde van de leden van de Raad een onderzoekscommissie wil, er vanuit democratisch standpunt voldoende grond aanwezig is om zo'n onderzoekscommissie te installeren.

Artikel 14 (nieuw)

Een nieuw artikel 14 toevoegen luidend als volgt :

„Artikel 14

De voorzitter van de Raad en de voorzitters van de commissies van de Raad kunnen het Hoog Comité van Toezicht met een bepaald onderzoek belasten.

In dit geval brengt het Hoog Comité van Toezicht rechtstreeks verslag uit bij de voorzitter van het opdrachtgevend lichaam. In geval van hoogdringendheid kan de voorzitter van bedoeld lichaam de termijnen bepalen waarin het verslag moet worden neergelegd. ”

VERANTWOORDING

De toepassing van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, systeem dat in dit voorstel wordt overgenomen, is een zeer omslachtige aangelegenheid en kan feitelijk slechts worden toegepast voor uiterst belangrijke aangelegenheden.

Het komt ons gepast voor dat voor minder belangrijke aangelegenheden de Raad beroep zou kunnen doen op de medewerking van het Hoog Comité van Toezicht.

Hoofdstuk II – Individueel controlerecht (nieuw)

De nieuw toe te voegen artikelen 15 tot 19 vormen een nieuw „Hoofdstuk II – Individueel controlerecht”.

Artikel 15 (nieuw)

Een nieuw artikel 15 toevoegen luidend als volgt :

„Artikel 15

Ieder lid van de Raad beschikt over een individueel controle-recht op de overheidsinstellingen van de Vlaamse Gemeenschap.

Dit recht kan worden uitgeoefend door onderzoek of door inspectie. ”

VERANTWOORDING

Het individueel raadslid heeft geen bij wet of decreet vastgesteld onderzoeksrecht. Om de uitvoerende macht te controleren beschikt het individueel raadslid volgens het Reglement van Orde van de Raad slechts over twee middelen :

1. het stellen van schriftelijke en mondelinge vragen ;
2. het houden van interpellaties.

In beide gevallen kunnen de ministeriële antwoorden vrij ontwijkend zijn en daar valt niets tegen te beginnen. Trouwens vooraleer men gefundeerde vragen kan stellen moet men over een minimum aan juiste informatie beschikken en dit is vrij moeilijk gezien de zwijgplicht van de ambtenaren.

Daarenboven is het in onze hoog ontwikkelde technologische sa-

menleving en staande tegenover een uitvoerende macht die steeds meer opdrachten krijgt, niet langer verantwoord dat een lid van een parlementaire vergadering voor de uitoefening van zijn controletaak slechts het interpellatie- en vragenrecht ter beschikking heeft.

De huidige controlemogelijkheden van het individueel raadslid staan bovendien in schrille tegenstelling tot deze van een gemeenteraadslid. Artikel 69 van de gemeentewet zegt uitdrukkelijk dat geen akte, geen stuk betreffende het bestuur aan het onderzoek van de raadsleden mag worden onttrokken. Tevens is het zo dat een gemeenteraadslid alle gemeentelijke instellingen vrij mag inspecteren.

Het spreekt vanzelf dat wat voor gemeenteraadsleden reeds lang een recht is, uiteindelijk ook aan leden van een parlementaire vergadering moet worden toegekend. Zulks kan alleen de werking van onze democratische instellingen ten goede komen.

Vandaar ons voorstel om aan de leden van de Raad een individueel recht van onderzoek en inspectie te verlenen.

Artikel 16 (nieuw)

Een nieuw artikel 16 toevoegen luidend als volgt :

„Artikel 16

Voor de toepassing van dit decreet worden als overheidsinstellingen aangezien :

1. de eigen administratie, de eigen instellingen en het eigen personeel bedoeld in artikel 87, § 1 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen ;

2. de openbare diensten en instellingen van de provincies en van de gemeenten ;

en voor zover de volgende diensten en instellingen ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap :

3. de natuurlijke en rechtspersonen die concessiehouder zijn van een openbare dienst of die gelast zijn met een taak die de grenzen van het privé-bedrijf te buiten gaat en die een decreet of de openbare machten hun hebben toevertrouwd in het belang van het algemeen, voor zover het de uitvoering van die openbare dienst of die taak betreft ;

4. de natuurlijke en rechtspersonen die deelnemen aan de uitvoering van een openbare dienst of van een taak die de grenzen van een privé-bedrijf te buiten gaat en die ten minste de helft van hun uitgaven voor die openbare dienst of die taak ontvangen uit begrotingen van de onder 1 en 2 vermelde openbare diensten, voor zover het de uitvoering van die openbare dienst of die taak betreft ;

5. de instellingen waaraan bij decreet of door de rechtspraak van de Raad van State het karakter van administratieve overheid is toegekend. ”

VERANTWOORDING

Het is nodig een duidelijke omschrijving te geven van de overheidsinstellingen waarop het controlerecht kan worden uitgeoefend.

Artikel 17 (nieuw)

Een nieuw artikel 17 toevoegen luidend als volgt :

„Artikel 17

Geen akte, geen stuk betreffende het openbaar bestuur, behoudens deze waarvan de lijst bij een in de Executieve overlegd besluit wordt vastgelegd, mag aan het onderzoek van het lid van de Raad worden onttrokken.

Het lid van de Raad kan deze documenten te allen tijde ter plaatse waar zij berusten, inzien. Desgevraagd dienen de agenten, beambten en ambtenaren van het openbaar bestuur het lid mondeling de nodige uitleg te verstrekken.

VERANTWOORDING

Het individueel onderzoeksrecht kan uitgeoefend worden door het onderzoeken van stukken ter plaatse, waarbij de betrokken ambtenaren verplicht zijn op verzoek uitleg of toelichting te verstrekken.

De stukken waarop dit recht niet kan worden uitgeoefend, worden vastgelegd bij besluit van de Vlaamse Executieve.

Artikel 18 (nieuw)

Een nieuw artikel 18 toevoegen luidend als volgt :

„Artikel 18

Ieder lid van de Raad heeft te allen tijde het recht de overheidsinstellingen te inspecteren, behoudens deze waarvan de lijst bij een in de Executieve overlegd besluit wordt vastgesteld.

Tijdens deze inspectie zijn de agenten, beambten en ambtenaren van de betrokken overheidsinstellingen ertoe gehouden mondeling de uitleg te verstrekken waaromtrent het lid verzoekt.

VERANTWOORDING

Het individueel onderzoeksrecht kan eveneens worden uitgeoefend door het bezoeken van overheidsinstellingen, waarbij de aanwezige ambtenaren verplicht zijn op verzoek uitleg en toelichting te verschaffen.

De overheidsinstellingen waarop dit inspectierecht niet kan worden uitgeoefend worden bij een in de Executieve genomen besluit vastgelegd.

Artikel 19 (nieuw)

Een nieuw artikel 19 toevoegen luidend als volgt :

„Artikel 19

Onwilligheid, smaad en geweld tegenover een lid van de Raad dat een onderzoek of inspectie verricht wordt gestraft overeenkomstig hetgeen in boek II, titel V, hoofdstuk II van het Strafwetboek is bepaald betreffende smaad en geweld tegen leden van de Wetgevende Kamers.

VERANTWOORDING

Onwilligheid, smaad of geweld betoond naar aanleiding van het uitoefenen van dit individueel onderzoeksrecht moet worden gesanctioneerd, zoniet zou de doeltreffendheid van dit recht in het gedrang kunnen worden gebracht.

A. DE BEUL
